

Stichting Formatio - BELEIDSPLAN 2026–2031

1. Visie & identiteit

Naam: Stichting Formatio, statutair gevestigd in de gemeente Voorst.

A. Maatschappelijke noodzaak (Het probleem in de samenleving)

Stichting Formatio is opgericht vanuit een dringende maatschappelijke noodzaak: het bieden van een preventieve en herstellende bedding voor het stille, overbelaste leed bij dragende professionals (zoals artsen, therapeuten, hulpverleners, docenten en leiders) én bij burgers die vastlopen in de huidige maatschappelijke druk en buiten alle bestaande voorzieningen vallen.

Sinds de Tweede Wereldoorlog is de verzuiling in het Westen afgebroken. Mensen zijn zichzelf beter gaan leren kennen en ontdekken wie ze zijn en hoe ze bijdragen. Dat heeft belangrijke stappen gebracht richting persoonlijke verantwoordelijkheid. Maar het heeft ook geleid tot een maatschappij waarin we continu 'moeten' functioneren, waar de sociale druk enorm is en waarin kwetsbaar zijn soms levensgevaarlijk voelt. De maatschappij is versnipperd geraakt in 'succesvolle mensen' en 'mensen die hulp nodig hebben', terwijl de oude structuren waarin we werkelijk konden omzien naar elkaar en ons verantwoordelijk voelden voor elkaar, grotendeels zijn verdwenen.

In onze moderne wereld hebben we echt menselijk contact op grote schaal vervangen door kille protocollen, regels en symptoombestrijding (pijn wordt onderdrukt met een pil, mentale last met een diagnose en vermoeidheid met een vrije dag). Hierdoor zijn zeer kwetsbare mensen én degenen die hen dragen te veel aan zichzelf overgeleverd. Protocollen houden de begeleider weliswaar 'veilig' voor aanklachten en ze creëren een 'schijnveiligheid' bij de cliënt, maar er ontstaat zo geen kans op werkelijk herstel en diepgaande heling. Bovendien zijn de wachtlijsten onvoorstelbaar lang en is de kans op herhaling, langdurige uitval en verergering van symptomen in de mentale zorg momenteel heel groot.

Door dit veranderen van de maatschappij en de manier waarop wij als mensen ons tot elkaar verhouden, is de mentale zorg en de manier waarop wij samenleven ingericht als een 1:1 relatie. Ieder mens wordt als een individueel, onafhankelijk organisme bekeken in plaats van een deel dat zich in verhouding tot de maatschappij om hem heen bevindt. De hulpverleners krijgen dan de taak om te zorgen dat iedereen weer 100% onafhankelijk functioneert in die maatschappij en de druk in de (mentale) hulpverlening is enorm. Terwijl ook mensen die werken in die wereld gewoon mensen zijn. De cijfers liegen er niet om: 48% van de Nederlanders krijgt te maken met psychische problemen en 60% van de mensen die in dit werkveld werken loopt rond met burn-outklachten. Terwijl juist deze mensen de 'rest van de mensen' weer terug moeten brengen naar een gezond functionerende staat.

De individualisering in de maatschappij is weliswaar ontstaan door mensen te willen beschermen, maar het is niet zoals wij leren of ons ontwikkelen. Dat blijkt nu uit hoe we proberen problemen op te lossen terwijl ze in feite alsmat erger worden. Symptombestrijding is 'veilig', maar op zichzelf niet de oplossing voor waar het symptoom vandaan komt. Wanneer we kijken naar hoe wij ons als menselijk wezen ontwikkelen, heeft dit ingrijpende gevolgen. Wij ontwikkelen ons namelijk niet 'uit een boekje', door enkel naar school te gaan of door 'opgeknapt' te worden in een medisch protocol, maar in precies afgestemd contact met elkaar. In de huidige maatschappij is echter bijna geen plek meer om fouten te maken, het even niet te weten of opgevangen te worden. Voor een gezond ontwikkelproces van kinderen én volwassenen zullen we terug moeten naar een werkelijke bedding waarin het 'mens-woorden' weer veilig is.

B. Onze missie (Het maatschappelijk doel)

Het overstijgen van symptombestrijding door het bouwen en overdragen van interne capaciteit via zorgvuldig en precies afgestemd menselijk contact dat in de vroege menselijke ontwikkeling onvoldoende is opgebouwd (het 'tweede been': de onverdedigde staat en het verticale anker). Stichting Formatio richt zich op het uitdragen en uitbreiden van de capaciteit waarmee wij als mensen weer werkelijk betrokken kunnen en willen zijn bij elkaar. Niet alleen door verantwoordelijkheid te nemen voor ons eigen individuele welzijn, maar door ons weer deel te voelen van de samenleving en naar elkaar om te zien.

C. Kernvisie & benadering (Onze oplossing)

Stichting Formatio is de hoeder en bewaker van een nieuw, menswaardig paradigma binnen de zorg, de hulpverlening en het onderwijs en daarmee voor een sociaal-maatschappelijk betrokken maatschappij waar ieder mens zijn plek heeft. De naam Formatio verwijst naar het langzame, onomkeerbare proces van menswording: het vormgeven, rijpen en bouwen van het mens-zijn van binnenuit, in verbinding met de wereld om ons heen.

Dit proces vraagt nuance en precisie in menselijk contact waar heldere grenzen zijn zonder professionele afstand. Dit vereist een groot innerlijk draagvlak en een diepe zelfkennis van de facilitator, waardoor menselijk contact werkelijk veilig en helend wordt.

Wij hebben als mens diepgaand menselijk contact en verbinding nodig om onszelf te leren kennen. We zijn niet 'af' of in staat om onszelf veilig te houden louter omdat we een bepaalde leeftijd hebben bereikt. We worden dat pas wanneer we wezenlijke ontwikkelingscentra in onszelf hebben leren bouwen die maken dat we werkelijk de verantwoordelijkheid voor onszelf kunnen dragen. Dat ontstaat niet in een vacuüm van regels, maar in een setting waarin een zorgvuldig opgebouwde, werkelijke veiligheid de basis vormt.

Formatio beoogt menselijk contact dat daadwerkelijk veilig en helend is. Juist in zorgende en hulpverlenende beroepen is dit essentieel. Als hier uitsluitend symptomen worden bestreden, komen kwetsbare mensen niet verder dan 'iets beter functioneren'. Wanneer we echter voorwaarden scheppen waarin zij kunnen afmaken wat vroeger nooit is gebouwd, kan ieder mens op zijn of haar eigen unieke wijze volwaardig deelnemen aan de maatschappij. Dit proces werkt met de capaciteit van de hulpverlener om zelf gereguleerd in het leven te staan, verbinding te maken en die capaciteit over te dragen.

Stichting Formatio biedt een permanente plek (Shalem) en tijdelijke pilotlocaties waar mensen kunnen leren om dat herstel in zichzelf te realiseren, evenals methodieken waarmee hulpverleners die veilige bedding weer kunnen bieden aan de mensen met wie zij werken.

2. Kwaliteit & inhoudelijke afbakening van de doelstelling

Om wildgroei te voorkomen en de zuiverheid van het maatschappelijk doel te borgen, toetst de stichting haar activiteiten aan een scherpe inhoudelijke afbakening:

A. Positieve toetscriteria (Wat valt er WÉL onder het doel?)

Initiatieven vallen uitsluitend onder de stichting als ze voldoen aan de kernpijlens zoals omschreven in punt C van dit hoofdstuk: publicaties & kennisdeling, educatie & ontmoeting, wetenschappelijk & praktijkgericht onderzoek en realisatie van Shalem.

- **Capaciteit bouwen in plaats van fixen:** De focus ligt op het van binnenuit opbouwen van ontbrekende fysiologische en emotionele capaciteit (ontwikkelingscentra), niet op het remediëren of bestrijden van symptomen.
- **Het 'tweede been':** Het reiken naar de belichaamde, geregleerde aanwezigheid van de mens/professional (de onverdedigde staat en het verticale anker).
- **Kennisverspreiding & symposia:** Lezingen en symposia die gericht zijn op het verspreiden van kennis over het gedachtegoed van Formatio en de werking daarvan, in al haar nuances en lastigheden, zonder dat het leidt tot professionele afstand die het proces juist weer tegenwerkt.
- **Publicaties:** Uitgeven van boeken en publicaties over het gedachtegoed van Formatio.
- **Wetenschappelijk onderzoek:** Onderzoek naar de effectiviteit van het proces van Formatio en menselijke interactie, evenals onderzoek naar de manier waarop voorwaarden daarvoor in kaders kunnen worden gevat zonder te vervallen in protocollen die helend contact onmogelijk maken.
- **Dragende groepen & algemene toegankelijkheid:** De activiteiten en publieke voorzieningen van de stichting zijn in beginsel voor eenieder toegankelijk. Er is specifieke preventieve aandacht voor uitval bij professionals en burgers met een dragende maatschappelijke functie en een hoge sociale werkdruk (zoals hulpverleners, artsen, therapeuten, onderwijzers, dominees, loopbaanprofessionals, maatschappelijk werkers) — mensen die andere mensen dragen en voor wie tijdig preventief herstel van groot maatschappelijk belang is.
- **Bedding bij Shalem:** Fysieke en mentale rustvoorziening met een moderne kloosterfunctie (stilte, getijden, soberheid, natuur) waar mensen het proces van Formatio kunnen ervaren en leren middels trainingen en retraites.
- **Preventie & herstelvoorziening:** Het bieden van een preventieve en herstellende bedding voor burgers en dragende professionals om mentale en existentiële uitval te voorkomen, vóórdat reguliere acute zorg of GGZ noodzakelijk wordt.

B. Negatieve criteriumafbakening (Wat valt er **UITDRUKKELIJK NIET** onder)

- **Geen reguliere symptombestrijding / 'quick fixes':** Geen snelle interventies of puur cognitieve methodieken die voorbijgaan aan de fysiologische menswording. Daarin voorziet de reguliere zorg al ruimschoots.
- **Geen commerciële wellness of toerisme:** Shalem is geen hotel of commercieel retreatcentrum; verblijf vindt uitsluitend plaats binnen het ritme en de maatschappelijke bezinningsfunctie van de stichting.
- **Geen algemeen welzijnsaanbod:** Geen willekeurige cursussen die losstaan van het gedachtegoed van Formatio.
- **Geen vervanging van reguliere acute zorg:** De stichting is een preventie- en herstelvoorziening, geen acute GGZ-crisisopvang.

C. Doelstelling & uitoefening van activiteiten

- **Publicaties & kennisdeling:** Het beheren en beschikbaar stellen van het recht tot publicatie en uitgave van de boekenreeks inzake Formatio (waaronder, maar niet beperkt tot, de reeks *De fysiologie van menswording*), artikelen en onderwijs- en audiovisueel materiaal.
- **Educatie & ontmoeting:** Het organiseren van symposia, lezingen, studiedagen, leergangen en de jaarlijkse vriendendag voor betrokkenen en donateurs.
- **Wetenschappelijk & praktijkgericht onderzoek:** Het stimuleren, ondersteunen en financieren van onderzoek naar vroege menswording, fysiologie en de effecten van capaciteitsopbouw.
- **Realisatie van Shalem:** De gefaseerde opbouw van een permanente, holistische bezinningsplek en rustvoorziening met een moderne kloosterfunctie.

3. Projectplan & gefaseerde uitvoering van activiteiten (2026–2031)

Fase 1: Fundament, kennisverspreiding & kwartaalsymposia (2026–2027)

- **Boekuitgave & materiaal:** Het beheren en beschikbaar stellen van het uitgeefrecht van boeken over het proces van Formatio waaronder (maar niet beperkt tot) de boekenreeks *De fysiologie van menswording*, bestaande uit 9 delen, te beginnen met deel 1: *Het onvoltooide mens-zijn*, evenals ondersteunend videomateriaal en podcast-producties.
- **Kennisdeling & symposia:** Het opzetten van jaarlijks 4 regionale lezingen en 1 landelijk symposium gericht op zorgprofessionals en onderwijsgeveden om het 'tweede been' onder de aandacht te brengen.
- **Vriendennetwerk:** De werving en opbouw van de eerste kring van minimaal 100 'Vrienden van Stichting Formatio' en het organiseren van de eerste jaarlijkse vriendendag op een kiemlocatie.
- **ANBI & fondsenwerving:** Het formaliseren van de ANBI-status en het indienen van projectaanvragen bij vermogensfondsen en subsidiegevers voor onderzoeks- en educatiemateriaal.
- **Formaliseren van organisatiestructuur:** Het officieel instellen en operationaliseren van de Identiteitsraad en de Raad van Toezicht.

Fase 2: Kiemfase Shalem & pilotofficiëring (2027–2028)

- **Kiemlocatie:** Het inrichten van de eerste fysieke bezinningsplek voor kleinschalige retraites, rustvoorziening en pilots rondom de getijdenstructuur.
- **Wetenschappelijke pilot:** Het starten van een praktijkgericht pilot-onderzoek naar de effecten van capaciteitsopbouw bij een eerste cohort artsen en GGZ-professionals.
- **Vrijwilligersstructuur:** Het opzetten van een vrijwilligers- en hospitantengilde voor het beheer van de tuin, de keuken en de logistiek van de rustvoorziening op de kiemlocatie.
- **Uitbouw vriendennetwerk:** Het uitbouwen van het vriendennetwerk naar 1.000 betrokkenen.
- **Supportnetwerk:** Bouwen aan een actief netwerk van professionals en organisaties die hun naam, netwerk en fondsen structureel willen verbinden aan Shalem.

Fase 3: Locatiewerving & schaling Shalem (2028–2030)

- **Permanente locatiewerving:** Het actief werven van middelen, subsidies en legaten voor het verwerven van een permanente, grotere klooster-, landhuis-, boerderij- of kasteellocatie met overnachtingscapaciteit en een biologische tuin waar het proces van Formatio aangeleerd kan worden in alle aspecten die daarbij horen, en ervaren kan worden door mensen die dit proces doorgeven vanuit hun maatschappelijke beroep.
- **Uitbreiding educatielij:** Het uitbreiden van het aanbod van studie- en leergangmateriaal voor maatschappelijke organisaties, scholen en zorginstellingen.
- **Landelijke bekendheid:** Het publiceren van de eerste onderzoeksresultaten en het organiseren van een landelijk congres over menswaardige zorg en de preventie van uitval bij dragende beroepen.

Fase 4: Volledige exploitatiefase Shalem (2030–2031)

- **Opening permanente kloosterlocatie Shalem:** Het in gebruik nemen van de definitieve locatie als modern klooster, ritmisch herstel- en bezinningscentrum met dagelijkse gastvrijheid, stiltevoorziening en educatie.

4. Werving & beheer van vermogen

A. Inkomstenbronnen

Stichting Formatio verwerft haar financiële middelen via diverse stromen om de continuïteit van haar maatschappelijke opdrachten te waarborgen:

- **Donaties & giften:** Vrijwillige bijdragen van particulieren en organisaties.
- **Vriendennetwerk:** Periodieke bijdragen van vrienden van Stichting Formatio (richtbedrag vanaf € 100,- per jaar).
- **Fondsenwerving & subsidies:** Projectmatige bijdragen van maatschappelijke vermogensfondsen, overheids- en EU-subsidies.
- **Erfstellingen & legaten:** Verkregen nalatenschappen (statutair verplicht aanvaard onder het voorrecht van boedelbeschrijving ter bescherming van de stichting).
- **Eigen exploitatie & projectinkomsten:**
 - Opbrengsten uit de verkoop van de boekenreeks inzake Formatio (waaronder de reeks *De fysiologie van menswording*) en verdiepende lesmaterialen.
 - Deelnemersbijdragen voor lezingen, studiedagen, leergangen en symposia.
 - (*Fase 3/4*) Inkomsten uit de exploitatie van de permanente kloosterlocatie Shalem, bestaande uit vergoedingen voor bezinningsverblijf/overnachtingen, een bescheiden kloosterwinkel, eenvoudige horeca-faciliteiten en zaalverhuur aan maatschappelijke partners. Deze exploitatie-activiteiten zijn statutair en feitelijk uitsluitend dienstbaar en ondergeschikt aan het ideële maatschappelijke doel van de stichting.

B. Beheer & autorisatie van middelen

- **Risicoarm beheer:** Alle liquide middelen van de stichting worden risicoarm aangehouden op zakelijke betaal-, spaar- en depositorekeningen bij gerenommeerde Nederlandse bankinstellingen die onder toezicht staan van De Nederlandsche Bank (DNB). De stichting belegt expliciet niet in risicovolle financiële producten of aandelenmarkten.
- **Vier-ogenprincipe & betalingsverkeer:** Zoals vastgelegd in de reglementen van het bestuur geldt dat, om de financiële integriteit te borgen, voor alle betalingen en verplichtingen boven een door het bestuur vastgesteld drempelbedrag (€ 1.000,-) een verplichte dubbele autorisatie vereist is (handtekening van de penningmeester én ofwel de secretaris ofwel de voorzitter).
- **Vermogensopbouw & anti-oppotregel:** De stichting houdt niet meer eigen vermogen aan dan redelijkerwijs nodig is voor de continuïteit van haar lopende projecten. Reserves die worden opgebouwd worden expliciet gelabeld als bestemmingsreserve voor de gefaseerde realisatie van herstelllocatie Shalem (*Fase 3: locatiewerving, aanschaf en inrichting*). Deze reserveringen worden risicoloos beheerd op zakelijke spaar- en termijndepositorekeningen.
- **Geen winstoogmerk:** De stichting heeft expliciet geen winstoogmerk. Eventuele exploitatieoverschotten worden 100% herinvesteed in de statutaire doelstellingen.

5. Bestuur & beloningsbeleid

- **Bestuurssamenstelling:** Raad van bestuur bestaande uit minimaal drie natuurlijke personen (voorzitter, secretaris, penningmeester) ter waarborging van meerhoofdige besluitvorming.
- **Raad van toezicht:** Het bestuur wordt op alle financiële, bestuurlijke en strategische besluiten gecontroleerd door de Raad van Toezicht, bestaande uit minimaal drie natuurlijke personen die onafhankelijk zijn van het bestuur en geen persoonlijk of commercieel belang hebben bij de stichting.
- **Identiteitsraad:** Het bestuur werkt bij inhoudelijke en filosofische besluiten samen met de Identiteitsraad, een inhoudelijk advies- en toetsingsorgaan bestaande uit minimaal drie natuurlijke personen die eveneens geen persoonlijk of commercieel belang hebben bij de stichting. Aan de hand van de *10 Geboden van Formatio* toetst de Identiteitsraad of initiatieven en publicaties zuiver aansluiten bij de kernvisie van de stichting.
- **Beloningsbeleid bestuur:** Bestuurders en leden van Raad van Toezicht en Identiteitsraad ontvangen geen beloning of bezoldiging voor hun (bestuurs)werkzaamheden (conform artikel 5 lid 7 van de statuten). Zij hebben uitsluitend recht op een vergoeding van aantoonbaar gemaakte en onderbouwde onkosten.
- **Inzet derden / uitvoerenden:** Vergoedingen voor inhoudelijke, niet-bestuurlijke uitvoerende werkzaamheden (zoals gastdocenten, sprekers of onderzoekers) geschieden op zakelijke, marktconforme basis. Indien er zakelijke of intellectuele eigendomsovereenkomsten (zoals licenties voor uitgaverechten) worden gesloten met een bestuurder in wiens hoedanigheid als auteur, worden deze afspraken vooraf formeel getoetst en goedgekeurd door de Raad van Toezicht ter voorkoming van belangenverstrengeling.

6. Besteding van middelen, administratie & liquidatie

- **Bestedingsnorm:** De ontvangen middelen worden rechtstreeks en transparant aangewend voor de uitvoering van de gefaseerde projecten zoals beschreven in het projectplan (educatie, uitgave van boeken, onderzoeksinitiatieven, symposia en de stapsgewijze realisatie van Shalem).
- **Administratieve verplichting & transparantie:** De penningmeester draagt zorg voor een deugdelijke administratie. Jaarlijks wordt binnen zes (6) maanden na afloop van het boekjaar een financieel jaarverslag (bestaande uit een balans, staat van baten en lasten en een inhoudelijke toelichting) opgesteld, gecontroleerd door de Raad van Toezicht en openbaar gepubliceerd op de website van de stichting conform de ANBI-voorschriften.
- **Liquidatiebestemming:** Bij een eventuele ontbinding van de stichting wordt een batig liquidatiesaldo verplicht besteed ten behoeve van een algemeen nut beogende instelling (ANBI) met een soortgelijke maappelijke en ideële doelstelling (conform artikel 17 lid 2 van de statuten).